

Zobacz także: [Szczegółowy życiorys](#)

[Charles Taze Russell](#), syn Josepha L. i Elizy Birney Russellów, urodził się 16 lutego 1852 r. w [Allegheny](#) (Pittsburgh) w stanie Pensylwania. Zmarł 31 października 1916 r. w [Pampa](#) w Teksasie.

Jego rodzice w 1845 r. wyemigrowali do [Stanów Zjednoczonych](#) i osiedlili się w Pensylwanii. Oboje mieli pochodzenie szkocko-irlandzkie i byli członkami [kościółki presbiteriańskiego](#). Pod ich pobożnym wpływem młody Charles zainteresował się teologią, dołączył do [kościółki kongregacyjnego](#) i [YMCA](#) [*Stowarzyszenie Młodych Chrześcijań*] i zaczął się udzielać w lokalnej pracy misjonarskiej.

Russell często przyznawał, że inni gorliwi badacze Pisma Świętego mieli na niego wpływ i pomogli mu ukształtować jego własne myśli i przekonania. [Adwentyści](#) byli pomocni w ważnym okresie przywracania wiary w Biblię i w konsekwencji podkreślania roli chronologicznych prorocstw w powiązaniu z innymi prawdami. W 1870 r., pod wrażeniem słów kaznodziei adwentystów, [Jonasa Wendella](#), rozpoczął razem z grupą znajomych studia nad Biblią. Wśród osób, które miały na niego pośredni lub bezpośredni wpływ, wymieniał również [George'a Stetsona](#) i [George'a Storrsa](#).

W październiku 1876 r. Charles Russell został wybrany na pastora swojej grupy badaczy Biblii, co może być uważane za początek jego ruchu badackiego. Koncentrując się bezpośrednio na samej Biblii, stopniowo dochodzili oni do ogólnego zrozumienia Boskiego planu zbawienia, odrzucając wiele poglądów powszechnie wyznawanych w chrześcijaństwie.

Na początku 1876 r. Charles Russell natknął się na artykuł omawiający chronologiczne prorocstwa

1910 r.

autorstwa [N.H. Barboura](#), który pisał, iż celem powrotu naszego Pana nie jest zniszczenie, ale błogosławienie wszystkich rodzin ziemi. Twierdził także, że pojawi się On cicho jak złodziej i nie przyjdzie w postaci cielesnej, a jako istota duchowa, niewidzialna dla ludzkiego oka.

W 1877 r. pastor Russell zapewnił fundusze do napisania i wydania 196-stronicowej książki [Trzy światy](#), napisanej wspólnie, ale autoryzowanej głównie przez Barboura. Wydał także broszurę pod tytułem [Cel i sposób powrotu naszego Pana](#), która podkreślała, że Chrystus nie powróci w widzialnym ciecie, jak powszechnie uznawano, ale jako potężna, niewidzialna istota, mająca panować na ziemi, by ustanowić z dawna obiecane Boskie tysiącletnie królestwo i sprowadzić błogosławieństwa restytucji na niezliczone masy ziemi.

Mając zaledwie 25 lat, sprzedał swoją dobrze prosperującą sieć sklepów, by skoncentrować się na służbie. Jego energia była teraz skierowana na głoszenie i intensywne podróże, które wiodły do wielu miast w całym kraju, zaczynając od Nowej Anglii po środkowy zachód. Główny nacisk w jego służbie był kładziony na te nauki biblijne, które w jego odczuciu zostały zatracone w ciągu wieków zaniedbywania i zanieczyszczenia ludzkimi filozofiami.

W lipcu 1879 r. pojawił się pierwszy numer czasopisma [Zion's Watch Tower and Herald of Christ's Presence](#) [*Strażnica i Zwiastun Obecności Chrystusa*]. W ciągu prawie 40 lat czasopismo to stało się ostoją ruchu i było wszędzie chętnie przyjmowane przez badaczy Biblii, osiągając do 1915 r. maksimum subskrypcji w nakładzie około 55 tysięcy egzemplarzy. Kolejne wydania tłumaczyły takie znaki czasów, jak światowe przygotowania do wojny, zanik duchowości, naukowe i technologiczne wynalazki nowego dnia, rosnący niepokój mas, pęd ku jedności pomiędzy kościołami i odnowione zainteresowanie powrotem Żydów do Palestyny.

Na podstawie starotestamentowych proroctw przepowiedział powrót Boskiej łaski do [Żydów](#) i przewidział powrót wielu Żydów do Ziemi Świętej ze wszystkich krajów, gdzie byli rozproszeni. Wszędzie nakłaniał Żydów, by rozważyli pisma swoich własnych proroków i skupili nadzieje na powrocie do [ziemi Izraela](#). Te przychylne poglądy i postanie pociechy przychodzące od znamienitego pastora chrześcijańskiego zostały docenione przez społeczność żydowską. Dzięki nim zyskał on tytuł „chrześcijańskiego syjonisty” i był zapraszany do przemawiania przed ogromną publicznością żydowską w kraju i zagranicą. Jedno z największych takich spotkań odbyło się w 1910 r. w Nowym Jorku w Hipodromie – największym ówczesnym audytorium miasta – gdzie 4000 ludzi usłyszało jego przemowę „Syjonizm w proroctwie”. Podobne masowe spotkania skierowane do żydowskich słuchaczy odbyły się w Chicago, Filadelfii, St. Louis, Kansas City i Cincinnati. Kolejne odbyły się w żydowskich centrach w Wielkiej Brytanii i na kontynencie; największe z nich w londyńskim Royal Albert Hall, gdzie zebrało się 4600 Żydów.

Kolejnym wysiłkiem było zorganizowanie nowych zborów biblijnych wszędzie tam, gdzie pojawiło

się zainteresowanie „posłannictwem prawdy”. Tylko w latach 1879-1880 założono około 30 zborów w stanach: Pensylwania, New Jersey, New York, Massachusetts, Delaware, Ohio i Michigan.

Był autorem ogromu literatury ruchu, a następnie nadzorował jej wydawanie i opracował metody jej dystrybucji.

Jednym z jego głównych wczesnych dzieł była obszerna broszura pod tytułem [Food for Thinking Christians](#) [*Pokarm dla myślących chrześcijan*] opublikowana w 1881 r. Podsumowywała ona główne poglądy doktrynalne badaczy Biblii i objawiała to, co było uważane za błędne przekonania kościołów ortodoksyjnych. Zawierała również obszerny „wykres wieków” wraz z pełnym objaśnieniem, ilustrujący Boski plan rozwoju kościoła, błogostawienia świata i niszczenia niepoprawnych w „drugiej śmierci”. Sukces tego przedsięwzięcia spowodował utworzenie **Watch Tower Bible and Tract Society** [*Towarzystwo Biblii i Broszur „Strażnica”*], które zajęło się dystrybucją książek i traktatów, propagując pracę ruchu.

Pomiędzy 1886 a 1904 r. powstała sześciotomowa seria książek pod tytułem *Brzask Tysiąclecia* (potem zatytułowanych *Wykłady Pisma Świętego*), których łączny nakład podczas jego życia wynosił 10 milionów egzemplarzy, zwłaszcza pierwszy tom, [Boski plan wieków](#).

Opublikował ponad 200 [traktatów](#), z których niektóre osiągnęły nakład ponad 50 milionów. Oto niektóre z głównych broszur napisanych przez Pastora Russella: *Co Pismo mówi o piekle*, *Co Pismo mówi o spirytyzmie*, *Paruzja naszego Pana* oraz *Biblia a teoria ewolucji*.

Nie można pominąć miesięcznych, dwutygodniowych i kwartalnych publikacji Towarzystwa. Były to: czasopismo [Strażnica](#), dwutygodnik o 32 stronach bez reklam o nakładzie osiągającym 55 tysięcy wydawany w języku angielskim, niemieckim, francuskim, szwedzkim, duńsko-norweskim i polskim; *The Bible Students Monthly* [*Miesięcznik Studentów Biblii*] oraz *People's Pulpit* [*Kazalnica Ludowa*] – z bezpłatnym nakładem szacowanym na 50 milionów egzemplarzy rocznie; *Old Theology Quarterly* [*Kwartalnik Starej Teologii*] z nakładem szacowanym na 100 milionów egzemplarzy rocznie. Traktaty te były drukowane w około 30 językach i rozprowadzane nie tylko w Ameryce, ale również w Europie, Południowej Afryce, Australii i innych miejscach.

Wygłaszał również wykłady biblijne w ponad trzystu miastach w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie.

W 1891 r. zdecydowano, że pastor Russell powinien udać się w pierwszą zagraniczną podróż. Przez dwa miesiące wraz z ekipą podróżował po Irlandii, Szkocji, Europie, Palestynie, części Rosji, Egipcie i Anglii. Po jego powrocie Towarzystwo zaczęło publikować książki i materiały w językach: niemieckim, francuskim, szwedzkim, duńskim, polskim i greckim. Jeszcze zanim umarł, zostały one opublikowane w 40 językach. Pierwsza zagraniczna siedziba została otwarta w Londynie w 1900 r.,

a następnie w Niemczech w 1903 r. i w Australii w 1904 r.

Wiele kolejnych zagranicznych podróży przypadło na lata 1911-1912, włączając w to historyczną podróż dookoła świata: do Chin, Japonii, Korei, Filipin, Indii, na Bliski Wschód, do Grecji, Włoch, Francji i Anglii.

Do 1913 r. jego kazania były drukowane przez 2000 gazet i skutkiem tego dotarły do ponad 15 milionów czytelników, licząc razem Stany Zjednoczone, Kanadę, Wielką Brytanię, Południową Afrykę i Australię.

Przez ponad 22 lata nadzorował Biuro Wykładów, które przez wiele lat zatrudniało ponad 300 wykładowców. Zarządzał przez 30 lat pracą kolporterską, okresami obsługiwaną przez 1000 osób. Kierował przez 25 lat ruchem wydawania traktatów, w którym czasami brało udział prawie 10 000 osób. Został wybrany pastorem w ponad 1500 zborach, a w siedzibie swojej pracy codziennie przewodniczył swoim współpracownikom (których było średnio 175), mieszkającym razem jak jedna wielka rodzina.

Praca dawania świadectwa stała się szczególnie intensywna przy końcu działalności pastora Russella, w 1914 r., dzięki [Fotodramie stworzenia](#). Ten wyjątkowy audiowizualny pokaz – będący jednym z pierwszych kolorowych filmów w historii – ukazywał Boski plan wieków od stworzenia ziemi do jej udoskonalenia podczas tysiącletniego panowania Chrystusa. *Fotodrama* była wyświetlana w domach, kościołach, operach, a zwłaszcza w teatrach i innych audytoriach na całym świecie. Zobaczyło ją ponad 15 milionów osób.

16 października 1916 roku pastor Russell oraz jego sekretarz Menta Sturgeon wyruszyli w podróż z wykładami do zachodniej części USA. Russell był już wtedy ciężko chory. Miał stwierdzoną arytmieję pracy serca i przeszedł już jeden zawał. Swój ostatni wykład wygłosił w Los Angeles w niedzielę, 29 października 1916 roku. Dwa dni później zmarł w trakcie podróży w wagonie kolejowym w miejscowości [Pampa](#) w stanie Teksas, w wieku 64 lat.

Zobacz także:

[Szczegółowy życiorys](#)

[Testament C.T. Russella](#)

Jeżeli zauważysz błąd w pisowni, powiadom nas poprzez zaznaczenie tego fragmentu tekstu i przyciśnięcie *Ctrl+Enter*.